

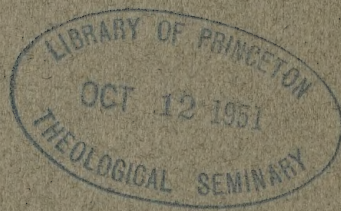
Rev. John Murányi
and
Rev. Paul Hamborszky Ph. D.

What is the Reformed Church
to our knowledge?

BX6194
A4M9

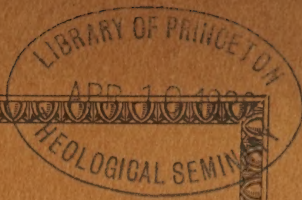

BX8194
.A4M9

16194
AM9

Mit ismerünk mi Református Egyháznak?

What is the Reformed Church to our knowledge?

Kiadják—Published by:

REV. JOHN MURÁNYI

and

REV. PAUL F. B. HAMBORSZKY PH. D.

— 1925 — *Class of 1905*

Ára—Price 50 cents

E füzet tiszta jövedelméből az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház javára közalapot létesítünk.

I. Timothy 6:18.

The clear profits of this booklet will form the common fund of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church.

I. Timothy 6:18.

1332 NORTH 6th STREET

PHILADELPHIA, PA. U. S. A.

Mit ismerünk mi Református Egyháznak?

What is the Reformed Church to our knowledge?

Bevezetés. — Introduction.

Vasárnap, ezerkilencszázhuszonöt november hó első napja felejthetetlen nap lesz az amerikai magyar reformátusok egyházi életében, mert ezen a napon öltött testet — a reformáció megünneplésével kapcsolatban — a philadelphiai hithű magyar reformátusok templomában az amerikai magyar református egyházak önálló szervezkedésének fenséges eszméje. Ennek az önálló szervezkedésnek a Magyarországi Református Egyház hitvallása, szertartása, szervezete, egyházkormányzata és ősi szokásai képezik alapját, mely 1925 november hó 2-án alakult meg hivatalosan "Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház" elnevezéssel. Ez az egyház tehát nem új s nem más, mint amerikai ága, az anyaegyháznak: A Magyarországi Református Egyháznak és testvér szervezete a külön püspökségek vezetése mellett létesült Magyar Református Egyháznak Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Ausztriában és Romániában.

Sunday, the First of November, Nineteen Hundred and Twenty-Five, will remain a day never-to-be-forgotten in the church-life of the Reformed Hungarians in America, for on this day—in connection with the celebration of the Reformation—was incarnated the serene idea of organizing into a selfgoverning body the American Hungarian Reformed Church, which took place in the Church of the faithful Hungarian Reformeds of Philadelphia. The confession of faith, liturgy, system, church government and ancient costumes of the Reformed Church in Hungary forms the foundations of this selfgoverning organization, which was consummated on the 2nd of November 1925 and named: "The American Hungarian Reformed Holy Christian Church." So this church is not new and is nothing else, but the American branch of the mother church: The Reformed Church in Hungary and the sister organization of the Hungarian

Még most parányi kicsiny ez a mi egyházunk; hivei is szegények, de ne felejtsük el, hogy a legelső hivek is szegények és gyöngék voltak s mily kicsiny volt az a jeruzsálemi gyülekezet, mely a felházban imádkozott. A tizenkét tanítvány is, egyszerű, szegény munkás ember volt, így a koldusok királya volt a Názárethi Jézus Krisztus — (noha most némelyek azt akarják, hogy királyok koldusa legyen). "Szegénnyé lett érettünk, hogy mi az ő szegénysége által meggazdagodjunk." (II. Kor. 8, 9.)

Magyar Református testvérek! kicsiny az egyházunk s szegények vagyunk, de ez ne riasszon vissza hivatásunk betöltésétől s hithűségünknek bizonyosság-tételétől, mert: "Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek. A mi Atyáinknak Istene feltámasztotta Jézust fejedelemmé és Megtartóvá emelte jobbájával, hogy adjon Izraelnek megújulást (reformációt) és bűnöknek bocsánatát. És mi vagyunk néki bizonyosságai ezen beszédek által és a Szentlélek is, kit Isten adott azoknak, akik néki engednek." (Csel. 5—29, 32.)

Kicsiny dologból indult ki a második reformáció is. De mindezekből látható, hogy a kicsiny dolgokat nagygyá és dicsőségessé növelte a hatalmas Isten. Biztatóan, boldogan mondjuk szervezkedési mozgalmunkról hogy: "Az Urtól lett az, csodálatos ez a mi szemeink előtt!" (Zsolt: 118—23. Mt. 21; 42.) Épen azért kicsiny egyházunkat nem a pénzre, hódítani és terjeszkedni igyekvő felekezetek anyagi erejére alapítjuk, hanem a magyar reformátusok tűz és vérkeresztség által kipróbált hitének kösziklájára, melynek alapján kiapadhatatlan forrása nyílik meg a hivek áldozatkészségének.

Ezen az alapon jogunk van hinni Gámmáliei bölcs mondása szerint, hogy: "Nem emberektől van e tanács vagy dolog, hanem Istentől és azt senki fel nem bonthatja." (Csel. 5, 38—39.)

Reformed Churches brought into existence under the leadership of separate episcopacies in Checho-Slovakia, Jugo-Slovakia, Austria and Rumania.

Our church is wee, very small and its adherents are all poor, but it must not be forgotten that the very first believers were all poor and weak and how small was the congregation of Jerusalem, that worshiped in the upperhouse. The twelve disciples were also plain poor working men and so: "Jesus Christ of Nazareth was the king of beggars (although some would like to make him the beggar of kings.)" "For your sakes he became poor, that ye through his poverty might be rich." (II. Cor. 8, 9).

Hungarian Reformed Brethren! Our church is small and we are poor, but this should not retard us in fulfilling our calling and testifying as to our faithfulness, for: "We ought to obey God rather than men. The God of our fathers raised up Jesus—Him hath God exalted with his right hand to be a prince and a Saviour, for to give reformation to Israel and forgiveness of sins. And we are his witnesses of these things and so is also the Holy Ghost, whom God hath given to them, that obey him." (Acts. 5, 29-32.)

The second reformation also started from small things. But this proves, that the mighty God can make little things great and glorious. We can say happily and with encouragement of our organization movement, that: "This is the Lord's doing; it is marvellous in our eyes!" (Psalm 118—23 Mt. 21, 42.) Therefore we are not establishing our wee, very small church on the money and financial strenght of churches endeavoring to conquer and extend but on the tested faith of rock by fire and blood-baptism of the Hungarian Reformeds, on which basis an inexhaustible source of sacrifice opens for the believers.

Valamint hisszük azt is, hogy: "A pokol kapui, az alvilág erői, a halál hatalmai sem vehetnek diadalmat e közsiklán épült Anyaszentegyházon."

Hogy kicsiny egyházunknak: "Az Amerikai Keresztyén Anyaszentegyháznak" milyen hivekre és hívőkre van szüksége, azt Jánossy Zoltán debreceni református lelkész-testvérünk írja meg a következőkben: "A keresztyénségnek nem ilyen rabszolga lekekre van szüksége, kik az elvek, a meggyőződések sziklaszilárdságát és acél erejét hirtől sem ismerik és mindig a hatalommal tartanak — ma ezzel, holnap azzal — tekintet nélkül a hatalom elveire. Krisztus, aki később volt meghalni, semhogy elveiből csak egy porszemnyit is megtagadjon, gyűlöli, utálja a lágy, melege embereket, akik sem melegek, sem hidegek. (Jel. 3, 15.) Akik olyan könnyen hevülnek és hülnek. (Jel. 2, 3—4.) Gyűlöli, utálja a kételkedő embereket, akik mégis olyan lelketlenek, akik minden utaikban állhatatlanok. (Jak. 1, 8.) Krisztusnak nem kellenek az olyan szélekepcék, akik mindég olyanok, mint a falu és a változó többségnek változó szele szerint forognak és kelepelnek. Krisztusnak férfiak kellenek. Vasemberek, közsiklák, mint Péter apostol. Közsiklák, akiknek arany a szívük, de acél a gerincük. Igaz hivesek, akik ő vele nemcsak győzni készek, hanem elbukni is: mivel tudják, hogy ő az igazság." (Ján. 14, 6.)

Református testvérünk! Van-e hited, szereteted, hűséged és bátorságod együtt győzni vagy együtt bukni — ha kell — az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyházal. De az Ur Jézus Krisztus kegyelme által hisszük, hogy megtartatunk. (Csel. 15, 11) és a szíveket ismerő Isten bizonyosságot tesz mellettünk. (Csel. 15, 8). Ha van, akkor jöjj kebelébe, légy tagja, légy az amerikai magyar reformátusok igazságának és szabadságának áldozatkész utegyengetője; légy a magyar református hitvallók és martirok hűséges

On this basis we are justified to believe with the wise saying of Gamaliel, that: "That this council or this work is not of men but of God and no one can over throw it." (Acts 5, 38—39). And we also believe that: "The gates of hell, the forces of the underworld, the power of death can not prevail on the church built on rock."

Zoltán Jánossy reformed minister of Debrecen writes the following concerning the kind of believers and members our small church "The American Hungarian Reformed Holy Christian Church" needs: "The christians do not need such slave—souls who do not know even from fame the firmness of principles and conviction and without regard to the principles of the mighty frequently exchange them. Christ who rather died then deny one atom from his principles: hates, detectates the lukewarm people who are neither cold nor warm (Rev. 3, 15). Who easily warm up and cool down (Rev. 2, 3—4). Hates and detectates the double minded people, who are merciless and unstable in all their ways. (Janos 1, 8). Christ dose not need such wind mills who very with the crowd and turn and clatter with the changeable winds of the unstable. Christ needs men. Iron men. Rocks as Peter the apostle. Rocks with golden hearts and steel back bones. True believers who are not only willing to win with him, but fail if necessary, for they know, that he is the truth." (John 14, 6).

Hungarian Reformed Brethren! Do you have faith, faithfullness, love and courage to fail with the American Hungarian Reformed Holy Christian Church if you must? "But we believe, that through the grace of the Lord Jesus Christ we shall be saved (Acts 15, 11) and God, which knoweth the hearts will bare witness for us." (Acts 15, 8). If you have courage come within the pals of this church, become its member;

utóda, hogy az amerikai magyar Sion — minden gyarlósága mellett is — legyen: "Az Isten igazságának oszlopa és erőssége." (I. Tim. 3. 15).

Testvérünk! Ami tőlünk telik, cselekedjünk meg azt (Márk 14. 8). Istenünknek és Urunknak olthatatlan szerelméből! Ez a valódi utegyenygetés az amerikai magyar reformátusok egységes munkálkodására és dicsőséges felvirágzására s mit állhatatlanságunk elvesztett: szerezzé vissza hűségünk megint. A kitartás vaskezeiben ez a magyar református hithűség lesz legyőzhetetlen fegyvere egyházunknak: Az Amerikai Magyar Református Keresztén Anyaszentegyháznak.

Balthazar Dezső debreceni ref. püspök a tiszántuli egyházkerület 1925 évi püspöki jelentésében, többek között a következőket mondja: Tudatában annak a felekezeti irányzatnak, mely irtóhadjáratot hirdet ellenünk — félek annak felénk nyuló kezétől, még ha ajánlékot hoz is. Főöslegesen kétoldali őszinteséggel teljesen keresztén egységet erőltetni. Legyünk csak mi hitelveink mellett szilárdan megálló erős magyar reformátusok és vallási tekintetben mindenféle más igába rekesztés kísérleteit és lehetőségét elvetvén keressük a békés együttműködést mindenkivel, akit testvérünknek ismerünk. És ha volnának közöttünk olyanok, akik hazug elméletek, hamisított történetek ismételtetésétől megtevéstve és elkábitva kíváncsiak tartanak, ha egy szép napon másvallásuként ébrednének föl: azok jól jegyezzék meg, hogy az ilyen ébredésnek teljes lelkiismereti szabadságával, őseink történelmi érdemeivel fizetnének meg érte."

be the selfsacrificing way preparer of the truth and liberty of the Reformed Hungarians in America; be the faithful successors of the confessors and martyrs of the Reformed Hungarians, that the American Hungarian Zion with all its frailties might be: "The Church of the living God, the pillar and ground of truth." (I. Tim. 3, 15).

Brethren! do what you can do (Mark 14, 8). from the unextinguishable love of our Lord God! This is the real preparation of the way on which the American Hungarian Reformed churches will gloriously flourish in a harmonious and peaceful work. And what our unstableness has lost: let our faithfulness procure back again. In the iron hands of perseverance the loyalty to the true reformed faith will be the undefeatable weapon of our Church: "The American Hungarian Reformed Holy Christian Church."

Desiderius Balthazar reformed Bishop of Debrecen made the following statement in regard to the interdenominational relation of the Hungarian Reformeds in his yearly episcopal report to the Trans Tibiscian Synod of 1925: "Knowing the tendency which declares exterminating war against us, I fear the extended hand—of interdenominationalism—even if it is bringing presents. It is unnecessary to force complete christian unity with two sided sincerity. Let us remain steadfast and strong Hungarian Reformeds in our religions principles and casting aside all kinds of attempts and possibilities of subjugation in regard to religion, let us seek peaceful and unifying work with all those known to be our brethern. And should there be such among us, who misled by fake ideas and repeatedly falsified historical truths, prefer to wake up on a nice day in another religion, let them remember, that they would have to pay with the full liberty

Tehát, azok a református testvérek, kik megérik a tavasz lehelletét, megértik az idők jelét és csatlakoznak az Amerikai Magyar Református Kereszténység Anyaszentegyház egyesítési mozgalmához, arra kérjük legyenek szívesek e szándékukról értesíteni püspöki hivatalunkat 1332 N. 6th St. Philadelphia, Pa., hogy meghívassuk hivatalos egyházkerületi gyűlésünkre, melyen testvéri szeretetben összeforrvan egy akarattal fogjuk megállapítani azokat a feltételeket, mely szerint minden református áldott tényező lehet abban a szent munkában, mely fénixként fogja feltámasztani az amerikai magyar református Sion egységét.

E felséges szent cél megérdemli, hogy elfelejtsünk minden széthuzást, mely a multból esetleg fennmaradt, hogy szeretettel gyógyítsuk és fedezgessük a mult idők hibáit, amelyek igen sokszor nem is voltak egyebek, mint nem jó időben nem jó helyen és nem kellő módon elkövetett erények (Goethe). Ha így szeretettel elszenvedjük egymást és megismerjük az igazságot, akkor annak ereje szabaddá tesz bennünket minden olyan lekötöttségből, (Ján 8, 32) amelybe kerültünk és amely a multban akadálya volt az amerikai magyar református egység még kis mérvű megnyilvánulásának is.

Azért járjunk az Ur világosságában; vigyázva és imádkozva, hogy a bennünk levő világosság homályosság ne legyen. (Máté 6, 22—23).

Murányi János, ref. püspök.

Dr. Hamborszky N. Pál, ref. esperes.

of their conscience and the historical merits of their ancestors for such an awakening."

Therefore: we request those reformed brethren, who feel the breeze of the spring, understand the signs of the times and are willing to join the uniting efforts of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church, to inform our episcopal office at 1332 North 6th St., Philadelphia, Pa. of their decision, so that we may extend them the official call to the meeting of our Synod; where in harmony and brotherly love such conditions will be established upon which every reformed christian will become a blessed factor in the holy work, and which will resurrect as a phoenix the unity of the Hungarian Reformed Zion in America.

This splendid sacred intent deserves, that we should forget the drawing asunder leave behind the spirit of the past, so that we might heal and cover up the faults of the past, which very often were nothing else, then virtues exercised in inopportune time, improper place and unsatisfactory manner (Goethe). If we suffer one another with such love and know the truth, than the power of truth will set us free (John 8, 32.) from such bonds into which we unvoluntarily fell and which are the small manifestations of the obstacles of the unity of the Hungarian Reformeds in America.

Therefore let us walk in the light of the Lord, watching and praying, that the light in us might not become darkness. (Mth 6, 22-23).

Rev. John Murányi, Bishop.

Rev. Paul F. B. Hamborszky, Ph. D.,
Archdeacon.

Az Amerikai Magyar Ref. Keresztyén Anyaszentegyház

(Elvi nyilatkozat.)

American Hungarian Reformed Holy Christian Church

(Declaration of Principles.)

Hiszek egy közönséges keresztyén anyaszentegyházat az Atyának, a Fiúnak, és a Szentlélek Istennek nevében Amen.

... Mi most mindnyájan az Isten előtt állunk.

Csel. 10, 33.

I believe in the Holy Christian Common Church, in the Name of the Father, the Son and the Holy Ghost our Lord God, Amen.

"Now we are all here present before God."

Acts 10—33.

MI AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS LELKÉSZEK az Ur 1925-ik esztendejében november hónap első napján Philadelphiában, Pa. az itteni Magyar Református Egyház 6-ik utcái templomában a hivekkel együtt reformációi emlék ünnepélyt tartottunk, melynek keretében Isten színe előtt állva — a magyar gályarab-lelkészek énekének általunk történt eléneklése után — ünnepélyesen és nyilvánosan kimondottuk a Magyarországi Református Egyház amerikai ágának megalapítását, hogy végre valahára révpartra találjon a magyar református egyházat ferde világításban látók tévedései folytán ferde irányban haladó s a meghasonlások viharaiban hánvándó magyar református Sion Amerikában.

Otthont kerestünk és otthont találtunk ebben az alakulatban.

Ebben a természetes alakulatban megtalálhatják otthonukat azok az amerikai magyar reformátusok is, akik függetlenségükben nagy bizonytalanságban vergődnek és akik a különféle missziók hatáskörében és befolyása alatt ősi hitvallásukat, szertartásukat

WE AMERICAN HUNGARIAN REFORMED MINISTERS assembled in the Hungarian Reformed Church, on North Sixth Street, Philadelphia, Pa., on the first of November in the year of our Lord 1925, to celebrate the Anniversary of the Reformation, and with the congregation standing in the presence of God and after singing the song of the Galley-Slaves-Hungarian-Ministers, solemnly and openly proclaimed the establishment of the American branch of the Reformed Church in Hungary: to finally bring into the desired haven the Hungarian Reformed Zion in America, deviating in wrong directions on account of misrepresentations and struggling in the storms of dissensions.

We have searched for a home and found a home in this establishment.

And in this natural formation, a home can be found, by those Reformed Hungarians in America, who as independents struggle in great uncertainty, and those in the Jurisdiction and under the influence of the different missions are only permitted to use their ancestral Confession of Faith, Liturgy and Church Government: wherefore

és egyházkormányzatukat csak megtűrten gyakorolhatják, minélfogva atyáiktól nyert drága örökségük: magyar református jellegük, akarva nem akarva, előbb vagy utóbb, föltétlenül és biztosan, nyomtalanul elenyészik.

Ez az alakulás felujtja azt a szent munkát is, amelyet megszüntetett 1922-ben a Magyarországi Református Egyház hivatalos közege, mely munkára most Amerikában épen olyan nagy szükség van, mint a Magyarországtól eldarabolt területeken.

E megalakulás alapját a Magyarországi Református Egyház hitvallása, szertartása, egyházkormányzata és épületes szokásainak gyakorlata képezi.

I. Hitvallás.

A Magyarországi Református Egyház hitelvi tekintetben a tiszta kálvini irányzat híve.

Az üdvözítő hit zsinórmértékét és szabályozóját az Ó- és Újszövetségi Szentírásban, mint Isten Igéjében — ennek elegendő összefoglalását és alapigazságait az "Apostoli Hitformá"-ban, — leghivebb magyarázatát pedig a Második Helvéthitvallásban és a Heidelbergi Kátében találja.

II. Szertartás.

A Magyarországi Református Egyház szertartása általában nemesen egyszerű (puritán) és külsőség nélküli. Kiküszöbölt minden külső fényt, pompát, élettelen szertartást, visszatért az apostoli korabeli keresztyénség egyszerű istentiszteleti módjához.

A templom főhelyét az Isten Igéjének hirdetésére emelt szószék foglalja el, mely előtt van az Urnak szent asztala, — nem mint áldozati oltár, hanem mint az Ur teste és vére (vagyis élete) sakramentumának szent asztala, melyhez a hívek szigorú penitencia tartással járulnak és azt körülállva, eggyeszen a lelkész kezéből veszik a sakramentumi kenyeret és bort hitüknek vallásuk-

the inheritance of their fathers, their Hungarian Reformed Characteristics intentionally or unintentionally, sooner or later, without leaving trace behind will unconditionally disappear.

This organization also revives that Holy work, which was discontinued in 1922 by the official authority of the Reformed Church in Hungary and for which work there is exactly just as much need as there is on the occupied territories of the dismembered Hungary.

The Confession of Faith, Liturgy, Church Government and edifying costumes of the Reformed Church in Hungary constitute the foundation of this organization.

I. Confession of Faith.

The Reformed Church in Hungary in its Doctrines of Religion is following the pure Calvinistic direction.

The rule of faith and practice are based on the Old and New Testaments of the Holy Scriptures as the Word of God: its fundamental doctrines being sufficiently summed up and expressed in the Apostolic Creed and its most faithful interpreters the Second Helvetic Confession and the Heidelberg Catechism.

II. Liturgy. — Rituals.

The rituals of the Reformed Church in Hungary are nobly simple (puritan) unceremonial and without outward formalities. The Church expelled all exterior glare, pomp, dead ceremonies and returned to the simple and puritan form of service of the Christians in the apostolic age. For the preaching of the Word of God, the pulpit occupies the principle part of the Church and in the front of the pulpit is set the Communion table of our Lord: not as a sacrificial altar but as the Holy table of the sacramental body and blood of the Lord, around which congregate the believers with strict penitential preparation and receive the sacramen-

nak megerősítésére, az Isten ígéreteinek magukban való elpecsételésére, bűneik bocsánatának bizonyosságára, igaz penitencia tartásuk megmutatására, atyafiúi szeretetük erősítésére, a Krisztus halála egyszeri s tökéletes áldozatának emlékeztetére. (Lásd: Révész Bálint: Agenda, Debreczen 1889 június 20. Csiky Lajos debreczeni református teológiai tanár kiadásában.)

A Magyar Református Egyházban az urvacsora, a keresztség, a konfirmáció, az esketés, a temetés, az egyházkezelés, a tisztviselők beiktatása és felszentelések szertartásainak végzésére szertartásos könyv (ugynevezett agendás könyv) van használatban, mely könyvnek szelleme világító fáklya, fényesen ragyogó szövétnek azok kezében, kik azt Jézus Krisztus Urunk országa emelésére szeretettel, hűséggel forgatandják. (Révész Bálint: Agenda, Debreczen, 1899 június 30, Csiky Lajos debreczeni ref. theol. tanár kiadásában).

III. Egyházkormányzat.

A Magyarországi Református Egyház zsinatpresbyteri elvek szerint igazgatja magát (Egyházi Törvények I. törvénycikk 2.)

Ennek értelmében az egyházközségeknek önkormányzati joguk van, mely alatt az értendő, hogy a kormányzó, közigazgatási és törvényhozói hatalmat maguk az egyháztagok gyakorolják, választott képviselő testületeik: a presbytériumok által.

Igy a felettes hatóságok tagjait és a zsinatot is mint legfőbb intézkedő és törvényhozó gyűlést, a presbytériumok által választott képviselők alkotják.

E zsinatpresbyteri elvek alapján tartott meg az egyház alkotmányában a püspöki rendszer, mely szerint a püspökké választott lelkipásztor első lesz a hozzá hasonlók közt (primus inter

tal bread and wine direct from the hands of the minister as the outward signs of God's Grace for the reaffirmation of their faith and believe, for the reassurance of the forgiveness of their sins; for the demonstration of their sincere penitential preparation; for the strengthening of their brotherly love in memory of the death of Christ on the Cross, who made a full perfect and sufficient sacrifice. (Translated from the Liturgy of Bishop Bálint Révész published by Rev. Louis Csiky professor in Debrecen June 20, 1889).

In the Reformed Church in Hungary an official Liturgical book is used in the rituals of the Lord-Supper, Baptism, Confirmation, Marriage, Funeral, Churching of Women, Installation of Officials and Consecration of Ministers and Bishops.

Professor Csiky writes, that "The spirit of the Liturgy is an illuminating torch, a brightly glaring flamebeau in in the hands of those who faithfully use it with love in the upbuilding of the Kingdom of our Lord Jesus Christ."

III. Church Government.

The Reformed Church in Hungary is governed by Presbyterian-Synodical principles, Canon I. page 2. In this sense the individual churches or congregations are self-governing bodies, under which is meant, that they exercise their lawmaking and ruling power through their elected representatives, forming the "Presbyterium".

So the members of the superior Judiciaries and the representatives who constitute the General Synod (Council) the highest governing and lawmaking body, are elected by the Presbyterium.

In accordance with the Presbyterian-Synodical principles, the Episcopal system is retained in the Church Government and the elected minister as Bishop, becomes first among the equal, (primus inter pares) with such Jurisdiction and sphere of oversight as are defined in

pares) s olyan jog és hatáskörrel bir, mit lelkésztársai nem gyakorolhatnak, mely a következőképen van megállapítva az "Egyházi Törvények"-ben:

A lelkészekre, segédlelkészekre, általában minden egyházi tisztviselőkre, egyházközségekre és egyházmegyékre az egyházi szolgálat és kormányzás minden irányában kellőleg felvigyáz; minélfogva a szükséghez képest minden tisztviselőt jelentéstételre hívhat fel.

Különösebb kötelelességei:

a) az egyházkerületi közgyűlés összehívása iránt elnöktársával együtt intézkedik, a tanácskozásokat elnöktársával együtt vezeti, az egyházi törvénykezés terén az V. törvénycikkben megállapított hatáskörben eljár.

b) tagja az egyetemes konventnek és zsinatnak.

c) képviseli az egyházkerületet a főgondnokkal együtt a polgári hatóságokkal szemben.

d) minden évben, ha a körülmények és viszonyok engedik, köteles legalább egy egyházmegyében létező egyházközségeket s azoknak iskoláit meglátogatni, az illető esperes és egyházmegyei gondnok vagy ezek helyetteseinek kíséretében.

e) a lelkészképességi vizsgát szabályszerűen letett atyafiakat a lelkészi szolgálatok teljesítésére a törvény értelmében felhatalmazni, a hivatalba lépett rendes lelkészek, lelkészjellegű tanárok és állandó vallástanító-lelkészek felszentelését legalább két évenként az egyházkerület espereseinek segédkezésével a megállapított eljárás szerint végezni.

f) az egyházkerület levéltára és pénztárára felügyelni, azokat ellenőrizni.

g) az egyházkerület összes iskoláira felvigyázni, az egyházkerület főiskoláira pedig közvetlenül felügyelni, annak vizsgálataiban részt venni, más időben is az intézetet meglátogatni,

the following Canons of the church and which can not be exercised by his fellow-minister:

To exercise proper oversight over the ministers, assistant ministers, in general over all church officials, congregations, Tracts (Church Counties) and in all directions of ecclesiastical service and government: wherefore according necessity he may call every official to report.

Duties in Particular:

a) to arrange with his co-president the call of the meeting of the Synod, to govern with his co-president the conference, in discipline to proceed in his sphere of activity as established in Canon V.

b) he is a member of the General Conventus and General Synod;

c) he represents the Synod with the Principal Curator (Warden) before the public authorities;

d) if circumstances and conditions permit he is obliged to visit yearly the churches and schools of at least one Tract, with the Archdeacon (Senior) and Curator of the Tract or their substitutes;

e) in accordance with the Canons of the church, he authorizes the brethren who regularly qualify in their examinations for the ministry to enter into and perform ministerial service, at least every other year, to ordain the regular ministers, professors with ministerial qualifications and ministers as permanent instructors entering into their office, with the assistance of the Archdeacons of the Synod according the established procedure;

f) to have oversight and control of the archives and treasury of the Synod;

g) to supervise all the schools of the Synod, to directly inspect the Academies of the Synod, to take part in their examinations, visit them at any time

minden nevezetesebb mozzanatról, mely a főiskola életében felmerül, az illető tanároktól tudósítást kívánni.

h) mindazokkal szemben, kik az egyházkerületi bíróság fegyelmi hatósága alá tartoznak, kisebb foku rendtelenség és hanyagság esetében, az illetőnek meghallgatásával; de a jogorvoslat kizárásával, annyiszor-mennyiszer intést, rendbüntetést elnöktársával egyetértőleg alkalmazni.

i) az egyházkerületi közgyűléshez az egyházkerület egyházi és iskolai állapotáról évenként jelentést tenni s általában intézkedni és eljárni a törvényben hatáskörében utalt ügyekben.

A püspököt az egyház kerület eskütétel mellett a megállapított ünnepélyességgel iktatja be és erősíti meg hivatalában.

Történelmi bizonyságok.

A fenti rövid meghatározásokban megmagyarázzuk a Magyarországi Református Egyház hitvallását, szertartását és egyházkormányzatát. E három közül legerősebb bizonyításra szorul az egyház alkotmányos szervezete, melyről sokan azt akarják elhitetni, hogy az tisztán presbytériánus és semmi kapcsolatban nem áll a történelmileg kifejldött püspöki rendszerrel. Egészen természetes, hogy a különböző amerikai felekezetek szolgálatába levőknek érdekük a Magyarországi Református Egyház püspöki rendszerének ferde világításba való beállítása. Ennek legfényesebb cáfolata az egyháztörvény könyve és az a tény, hogy az egyházalkotmányt megállapító zsinat, amikor a zsinatpresbyteri elvekkel összhangzásban, változatlanul fenntartotta a püspöki rendszert, meghatározta a püspök jog- és hatáskörét: minélfogva egészen feleslegesnek és szükségtelennek tartotta ezt külön is megnevezni.

and require information from the professors concerning all important momentum in the life of the Academies;

h) in regard to disciplinary cases belonging to the Jurisdiction of the Synod, the Bishop in accord with his co-president, after hearing the defendant, in minor cases of disorderliness and negligence to exercise warning and discipline as often as advisable but with the exclusion of legal remedy;

i) to report yearly to the meeting of the Synod on church and school conditions in the Synod and generally conducts and acts in cases belonging to his Jurisdiction.

The Bishop is confirmed and installed into his office by the Synod with the established solemn service of consecration.

Historical evidences.

In the forgoing short definitions we expound the Confession of Faith, Liturgy and Church Government of the Reformed Church in Hungary.

Among the three, the Form of Government needs the strongest proofs, as many try to make believe that its system is purely Presbyterian and has no connection whatsoever with the developed historical Episcopal System of Church Government. It is very natural that the interest of those serving in the different American denominations is to misstate and cast false light on the Episcopal system of the Reformed Church in Hungary. The brightest confutation of this fact is, that when the General Synod established the Constitution, it maintained the Episcopal system without any changes in accord with the Presbyterian-Synodical principles, defining the Jurisdiction and sphere of oversight of the Bishop, wherefore its separate mentioning became superfluous and unnecessary.

Mikor a reformáció megkezdődött, a reformátoroknak gondolatukban sem volt az, hogy eltérjenek az apostoli kormányformától. Így azoknak gyakorlatát megtartva, a kezdet nehézségei közt, fokozatosan fejlesztették ki azt rendszeres kormányformává. Ezzel szemben támadtak olyanok, akik az eredeti kormányformát is meg akarták ujítani és átalakítani. Azonban Magyarországon ez a törekvés nem csak a reformátusok, hanem a magyar lutheránusok és unitáriusok szilárd és következetes felfogása és kitartása miatt is kudarcot vallott és ez a történelmi püspöki rendszer nemcsak a magyar református egyházban, de a többi törvényesen bevett és elismert egyházakban is meg volt és meg van Magyarországon. Az átmeneti és történelmi fejlődést a következő kiváló és hiteles forrásmunkákból vett bizonyosságokkal világosítjuk meg:

“A Magyarországi Református Egyházakban már a 16-ik század közepén tul kezdődött a rendes szervezkedés s a gyülekezetek külön egyházmegyékké vagy traktusokká alakultak, ezek élére a megyebeli lelkészek espereseket vagy seniorokat maguk közül választottak, az esperesek fölé pedig superintendenseket vagy püspököket választottak, kiknek jogaik és kötelességeik közé tartozott a tiszta tudományokra vagyis a lelkészek tanítására s azok erkölcsi életére való felügyelés, az egyházkerületi gyűlésnek (az ez időben ugynevezett zsinatnak) összehívása, az azokon való elnökösködés, a papjelöltek megvizsgálása, felavatása s a házassági perekben való intézkedés. (Lásd: Magyarhoni Protestáns Egyház története.” Irta Dr. Zsilinszky Mihály.)

“A megválasztott püspök a bibliát, a helvéthitvallást és a kánonokat (vagyis egyházi törvényeket) kezébe vévén, térden állva esküt tesz arra, hogy hivatalát hiven fogja folytatni. A püspököt kézfeltevéssel avatják fel. Ha csak lehet egy vagy több püspöknek részt

When the Reformation started, our Reformers never thought of deviating from the original Apostolic form of Government. Preserving its practice and among many difficulties gradually developed it into a systematic form of government. In opposition to this, there were movements to change and reform the original form of Government also. But these efforts were foiled in Hungary, breaking on the firm and consequent comprehension and endurance of the Reformeds, Lutherans and Unitarians. So this historical Episcopal system can be found in Hungary in all of the legally accepted and recognized churches. To enlighten the historical changes and development we quote from the following noted and authentic sources of evidences:

“In the Reformed Church in Hungary the congregations started to organize into Church Tracts (covering a county) in the middle of the XVI. century and the ministers elected Seniors or Archdeacons as the heads of the Tracts. In the later part of the same century, hence from Királyhágó, Superintendents or Bishops were elected over the Archdeacons whose Jurisdiction and duties were to have oversight of the moral life and teachings of the ministers, to call the meetings of the Synods and preside over them, to examine the candidates for the ministry, to ordain them, to visit the Churches and to settle divorce cases, (See: History of Protestant Churches in Hungary. Dr. M. Zsilinszky.)

“The elected Bishop, with the Bible, Confession of Faith and Canons in his hands, kneeling swears, that he will pursue in his office faithfully. The Bishop is ordained with the laying on of hands. If possible one or more Bishops must take part in the installation, ordination and Consecration.” (See: Dr. Zsilinszky. History of the Protestant Churches in Hungary. Page 249).

kell venni a felavatásban, az ordinációban és a consecratióban.” (Lásd Dr. Zsilinszky: Magyarhoni Protestáns Egyháztörténete 249 oldal).

Ugyanezt írja a híres ref. történetíró Thury Etele theol. tanár is: “Választottak espereseket, kiket senioroknak, archidiaconusoknak neveztek és aki közülök hivatalára idősebb volt, azt mindnyájuk felügyelőjévé, superintendenssé vagy püspökké tették, kormányzásuk alá az egyházmegyék, illetve egyházkerület tartozván. A debreceni (a mai Tiszántuli) egyházkerület első püspökéül említették az 1551-ben megválasztott Hevesi Mihály szatmári lelkész, kinek ötödik utódja volt Méliusz Péter debreceni lelkész. Az alsó dunamelléki egyházkerületnek már 1547-ben volt püspöke Bakonyi Albert ceglédi lelkész. A baranyai egyházkerületnek első püspöke Sztáray Mihály volt 1553-ig. A felsődunamellékiné első püspöke Bornemissa Péter (1570) a dunántulinak Szegedi Máté (1576) és az erdélyinek Dávid Ferenc (1567).”

Ugyancsak Zsilinszky könyvében olvassuk hogy: “Az egyház szervezeti egységét, virágzásnak indult állapotát nagy mértékben megzavarták azok a belviszályok, melyek a puritánizmus neve alatt ismereteseek. Ugyanis a 17-ik század közepe táján a magyar theologusok igen szerettek Angliába és Hollandiába utazni s az ottani egyetemeket látogatni. Ott ismerkedtek meg a puritán és independens egyházak szervezétével és mikor hazatérve látták az itthoni egyházszervezeti különbségeket, itt-ott egyenetlenségeket támasztottak, megtámadták az egyház püspöki kormányzási rendszerét. S nem elégedtek meg csupán irodalmi harcokkal, hanem ténylegesen is próbálták behozni az ugynevezett presbytériánus egyházszervezetet. Ez természetesen fegyelmezetlenséget és nagy zavart okozott s valószínűleg az egyház szakadását is előidézték volna, ha I. Rákóczy György fejedelem közbe nem lép és 1646-ban a szatmár németibe összehívott nemzeti

The same is written by the famous reformed Church Historian Etele Thury theological professor:

“Seniors or Archdeacons were elected and the oldest in office was made Overseer or Superintendent or Bishop with governing Jurisdiction over the Tracts respectively over the Synod. In the Synod of Debrecen now called Trans-tibiscian, Michael Hevesi minister of Szatmár is mentioned as the first Bishop elected in 1551 whose fifth successor was Peter Meliusz minister of Debrecen. In 1557 Albert Bakonyi minister of Cegléd was elected Bishop of the Synod of the Lower-Cis-Danubian. Michael Sztáray was the first Bishop in the Synod of Baranya until 1553. In 1570 Peter Bornemissa was the first Bishop in the upper Cis-Danubian Synod: in 1576 Mathew Szegedi in the Trans-Danubian Synod and in 1567 Frank David in the Transylvanian Synod.”

We also read in the book of Zsilinszky that: “The organized unity and flourishing condition of the Church was greatly disturbed by the inner strife known under the name of Puritanism. Namely, during the middle of the XVII. century the theological students fancied very much to travel in England and Holland to attend the Universities, there they became acquainted with the system of the Puritan and Independent churches and when they returned home and saw the differences in Church-Government, created dissensions here and there, attacked the Episcopal system of Government and were not satisfied with merely theoretical battles and polemy, but tried to really bring into existence the so called Presbyterian form of Church Government. This naturally created great dissensions and want of discipline and very likely would have caused a split in the church if George Rákoczy I. the sovereign would have not stepped in between and make order at the National Synod of Szatmár-Németi in 1646.”

(vagyis országos) zsinaton rendet nem csinál”.

A magyarországi református egyházi püspöki rendszerét megdönteni szándékozó presbytériánus mozgalmakról Thury Etele fentebb említett munkájában a következőket olvassuk: “Szilvás Ujfalusi Imre nagyváradai református lelkész és bihari esperes az egyházi közigazgatásban a püspöki kormányforma helyett a presbytériánust akarta beállítani s a püspöknek felmondta az engedelmességet. Mivel izgatásaival mindenfelé zavarokat idézett elő, Hodászy Lukács tiszántúli püspök zsinatott tartott Nagyváradon 1610 nov. 7-én, hol Szilvás Ujfalusit, mint veszedelmes ujitót, az esperességtől és a váradai lelkészi állásától megfosztották és később bebörtönözték és száműzték.”

“Az 1623-iki komjáthi zsinat a püspöki rendszer alapján, 142 törvénycikket hozva, megállapította az egyház alkotmányát.”

“A presbytériánus mozgalom később még erősebb hullámokat vetett, melynek erejét a hollandi és angol egyetemeken járt magyar ifjak szitották. Képviselőjük Tolnai Daly János tokaji lelkész volt, aki meg akarta szüntetni az ünnepeket, a püspöki és esperesi kormányformát, mert minden lelkipásztor — szerinte — egyházának püspöke és minden gyülekezet egy független egyházat képez s egy lelkésznek sincs a másik felett elsőbbsége. Mire az 1638-iki debreceni zsinat elhatározta, hogy lelkészi hivatalokra csak olyanok alkalmazhatók, akik az egyházi rendtartásokban semmiféle ujitást nem kezdenek. A tokaji zsinat pedig 1646-ban Tolnayt társaival együtt a lelkészi hivataltól felfüggesztette s ugyanezen évben Geleji István püspök Szatmár-Németibe nemzeti (vagyis országos) zsinatot hívott össze, melyen minden egyházkerület képviselve volt és a zsinat a püspöki kormányformát megerősítette, egyuttal megvetette alapját a presbytériumok felállításának és egyházi törvénykönyvet szerkesztett, ame-

In the above mentioned book of Etele Thury, we read the following concerning the efforts of the Presbyterians trying to overthrow the Episcopal system of the Reformed Church in Hungary: “Emery Szilvás Ujfalussy Reformed minister of Nagy-Várad, Archdeacon of Bihar, declined obedience to the Bishop, tried to overthrow the Episcopal form of Government and replace it with the Presbyterian. Whereas he created all sorts of disturbances with his agitation. Luke Hodászy Transtibiscian Bishop held a meeting of the Synod on the 7th of Nov. 1610 in Nagyvárad, where Szilvás Ujfalussy was deprived of his Archdeaconship and ministerial position in Nagyvárad as a dangerous innovator. Later he was arrested and exiled. In 1623 the Synod of Komjáth on the basis of the Episcopal system instituted 142 Canons and established the Church Government.” “Later the Presbyterian movement casted stronger waves which were stirred up by the Hungarian youth attending Holland and English Universities. Their representatives was John Tolnay Daly minister of Tokaj, who wanted to abolish the Holy days and the Episcopal and Archdeacon form of Government, for as he stated, every minister is Bishop over his congregation and every congregation constitutes an independent church and no minister has priority over the other. Therefore the Synod of 1638 decided that only such should be engaged in ministerial offices, who do not introduce innovations in the orderliness of the Church.” “In 1646 the Synod of Tokaj suspended Tolnay and his associates from the ministerial office and in the same year Bishop Stephen Geléji called a national synodical meeting in Szatmár-Németi with the representation of all the Synods and this General Synod or Council Confirmed the Episcopal form of Government. At the same time laid the foundation of the Presbyteriums, and authorized the edition of the laws of the Church,

lyek "Geleji kánonok" elnevezés alatt ismeretesek."

"A püspökök és esperesek mellé fő- és segédgondnokokat először a bodrogkereszturi zsinaton választottak 1734-ben."

A fentebbiekből világos, hogy a Magyarországi Református Egyház kormányzat tekintetében lényegesen eltér a püspök nélküli egyházaktól pl. a skót-angol eredetű Presbytérian Church, a német protestánsokból szervezett Reformed Church in the United States, a holland eredetű Reformed Church in America, az ujrakeresztelő Baptista Egyház, a Free Magyar Reformed Church in America stb., de eltér a Római Katolikus, a Görög Katolikus, a Görög keleti (görög, román, orosz, szerb, stb.) Protestáns Episcopal Egyházaktól is, melyek az apostoli jogutódlás isteni kiváltságával dicsekednek. Legközelebb áll az Angliában és Amerikában levő Református Püspöki Egyházhoz.

A Magyarországi Református Egyház hatóságai és tisztviselői a következők:

a) **Hatóságok:** 1. egyházközség; 2. presbytérium (vagy az egyházközség képviselőtestülete); 3. az egyházmegye; 4. az egyházkerület; 5. a konvent; 6. a zsinat.

b) **Lelkeszi tisztviselők:** 1. püspök; 2. esperes; 3. lelkész; illetőleg segédlelkész, akit a püspök valamely egyházközség rendes lelkésze mellé ennek felelőssége mellett kibocsájt.

c) **Világi tisztviselők:** 1. zsinati főgondnok; 2. konventi főgondnok; 3. egyházkerületi főgondnok; 4. egyházmegyei gondnok; 5. egyházközségi gondnok, illetőleg főgondnok és 6. presbyterek, vagyis az egyházközségi képviselőtestület tagjai.

known as the Geléji Canons." — "In 1734 at the Synod of Bodrog-Keresztur were the principal and assistant Curatores elected alongside the Bishops and Archdeacons."

It is evident from what has been stated, that in regard to Church Government the Reformed Church in Hungary essentially differs from the Churches without Bishops, such as the Presbyterian Church originating in Scotland and England, the Reformed Church in the U. S. organized from German Protestants in America, The Reformed Church in America of Dutch-Holland origin, The Baptist Church with a second baptism, The Free Magyar Church in America and several others and also from the Roman Catholic, Greek Catholic, Greek Oriental (Greek, Roumanian, Russian, Serbian) and Protestant Episcopal Churches, which boast in the divine right of Apostolic Succession. The church nearest to it is the Reformed Episcopal Church in England and America.

The authorities and officials in the Reformed Church in Hungary are the following:

a) **Authorities:** 1. Church Community (Congregation); 2. Presbyterium (Representative body of the Church); 3. Tract (Church County); 4. Synod (Church District); 5. General Conventus (Executive Body); 6. General Synod (Council).

b) **Ministerial Officials:** 1. Bishop; 2. Archdeacon (Senior); 3. Minister, respectively assistant minister who by permission and designation of a Bishop is placed under the care of a minister as his assistant.

c) **Laical Officials:** 1. Principal Curator (Warden) of the General Synod; 2. Principal Curator of the Conventus; 3. Principal Curator of Synod; 4. Curator of the Tract; 5. Principal Curator, respectively Curator of the Congregation; 6. Presbyter or member of the representative body of the Church (Congregation).

Ezekben ismertetjük meg mindenkkel határozottan és becsületesen (prompte et sincere) a Magyarországi Református Egyházat és vallást, melyet védelmezni és fenntartani kötelességünknek ismertünk el, amikor lelkészi hivatalunkra kibocsájtattunk és lelkészi esküvel elköteleztük magunkat a mi Urunk Jézus Krisztusunknak hűséges szolgálivá, megfogadva azt, hogy az általunk igaznak ismert Magyarországi Református Egyházat és vallást, sem félelemből, sem adományért, sem világi gazdagságért, sem más egyéb tekintetért meg nem tagadjuk.”

Másnap hivatalos jellegű gyűlés tartott a szervezkedésről.

Jegyzőkönyv.

felvétel 1925 november hó 2-án Philadelphia, Pa.-ban az Amerikai Magyar Református Anyaszentegyház megalakuló gyűléséről, mely a Magyar Református Egyház 1332 North 6th Streeten levő otthonában tartatott meg és d. e. 10 órakor vette kezdetét.

Jelen voltak, gyűlésvezető elnöknek Hámorszky Gyula, (Scranton, Pa.) és jegyzőnek Murányi János, (Philadelphia, Pa.) lelkészeket választották meg.

Határozatok:

1. Elhatároztatott a felolvasott alapelvek értelmében egy önálló testületté való megalakulás és a fenti alapelveknek jegyzőkönyvben való megörökítése.

2. Elhatároztatott, hogy a Magyarországi Református Egyház amerikai ága megalakulván, hivatalos magyar neve ez legyen: “Amerikai Magyar Református Keresztény Anyaszentegyház”, angolul pedig ez: “American Hungarian Reformed Holy Christian Church”.

3. Elhatároztatott, hogy az Amerikai Magyar Református Keresztény Anyaszentegyház alapul leteszi a Magyarországi Református Egyház hitvallását, szertartását és egyházkezelését az érvényben és gyakorlatban levő “Egyházi Törvények”-kel

In the aforesaid, we tried to acquaint decidedly and sincerely (prompte et sincere) the Reformed Church in Hungary and its religion, which we acknowledged in our ministerial oath, as our holy duty to keep up and to defend on the surface of the whole world, and in which we have promised, that: we will never for swear the Reformed Church in Hungary and its religion which we know to be true, neither from fear, nor for gift, nor for worldly riches or other considerations.

On the following day a meeting of official character was held in regard to the organization.

Minutes.

Entered and recorded in Philadelphia, Pa. on the 2nd of November 1925 of the organization meeting of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church 1332 North Sixth Street, Philadelphia, Pa.

Those present, elected Rev. Julius Hamborszky of Scranton, Pa. president and Rev. John Muranyi of Philadelphia, Pa. clerk of the meeting.

Resolutions:

1. Resolved, that in accord with the read fundamental principles we hereby organize into a self-governing Church body and perpetuate these fundamental principles in the minutes of this meeting.

2. Resolved, that the official name of the organized American branch of the Reformed Church in Hungary shall be: American Hungarian Reformed Holy Christian Church.

3. Resolved, that we hereby lay as the foundation of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church the Confession of Faith, Liturgy, Church Government of the Reformed Church in Hungary together with the laws of the Church now in existence and practice, provided, that in said

együtt, melyek az Amerikai Egyesült Államok, valamint az érdekelt szövetséges államok törvényeivel és jogszabályaival nincsenek ellentétben.

4. Elhatározott, hogy az Amerikai Egyesült Államok területén levő mindazon lelkészek és egyházközségek, melyek alávetik magukat a Magyarországi Református Egyház hitvallásának, szertartásának és törvényeinek, elfogadva azt az itt jegyzőkönyvbe foglalt határozatokkal együtt és aláírják: tagjaivá lesznek és alkotják az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyházat.

5. Elhatározott, hogy az Amerikai Magyar Keresztyén Anyaszentegyház az "Egyházi Törvények" IV. t. cz. értelmében a szegény egyházközségek felsegélyezése, új egyházközségek alakulása, lelkészek segélyezése s a szervezési munkálatok költségeinek fedezésére közalapot létesít.

6. Megállapított, hogy — mivel az Amerikai Egyesült Államokban teljes vallásszabadság van — azért az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház is létjogosultsággal bír s mint ilyen alkalmat ad az amerikai magyar reformátusságnak az egyesülésre és a hovátartozás végleges eldöntésére, valamint a csatlakozási mozgalmak viharai által megtépázott becsületének helyreállítására, úgy az amerikai közgondolkodásban, mint hitrokon testvérei ítéletében, Magyarországon és az egész világon.

7. Az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház, egyházkerületének püspöki hivatalára és a szervezés foganatosítására az "Egyházi Törvények" VI. t. c. 121. szakasza értelmében Murányi János Magyarországon képzett és felszentelt philadelphiai (Pa.) lelkész jelöltetett és választott meg.

8. Az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház egyház-

laws nothing shall be contrary or in opposition to the laws of the United States of America or the laws of any Federal States thereof.

4. Resolved, that all those Hungarian Reformed Churches and ministers in the United States of America, that submit to the Confession of Faith, Liturgy, and Canons of the Reformed Church in Hungary and accept and sign these resolutions, become members and constitute the American Hungarian Reformed Holy Christian Church.

5. Resolved, that the American Hungarian Reformed Holy Christian Church according Canon IV. establishes a common fund for the aid of poor Churches, organization of new Churches, assistance of ministers and to provide for the organization expenses.

6. It was established, that whereas there is absolute religious freedom in the United States of America, therefore the American Hungarian Reformed Holy Christian Church has a constitutional right to exist and as such, it offers and gives opportunity to Reformed Hungarians in America to unite and finally determine where to belong to. Also to restore its toused honor in the stormy movements of several adaptations in the eyes and opinion of the American public, in the judgement of the brethren in Hungary and the whole world.

7. Rev. John Muranyi, minister of Philadelphia, Pa. having been educated and ordained in Hungary, was nominated and elected into the office of Bishop of the Synod of The American Hungarian Reformed Holy Christian Church in accordance with Canon VI. section 121, and authorized to effect its organization.

8. Rev. Paul F. B. Hamborszky Ph. D. minister of New York City, belong-

megyájének esperesi hivatalára és a szervezés fogantatására az "Egyházi Törvények" VI. t. c. 121. szakasza értelmében Dr. Hamborszky Nándor Pál magyarországi református egyházhoz tartozó new yorki (N. Y.) lelkész jelöltetett és választatott meg.

9. Elhatározatott, hogy az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház tiszteletben tart minden az övével ellentétes valláserkölcsi meggyőződést, azért minden más hitű és felfogású lelkésszel és egyházközséggel, amennyire lehetséges, a legjobb békességben igyekszik élni, okosságnak tartva az összeütközés kerülését, de gyávaságnak az előlle való kitérést.

10. Elhatározatott, hogy ezt a jegyzőkönyvet hivatalos másolatban megfontolás végett Főtiszteletű Murányi János amerikai magyar református püspök küldje meg az összes magyar református egyházközségek lelkészeinek és egyházközségi előljáróknak.

Kelt az Amerikai Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyház 1925 november hó 2-án. Philadelphia, Pa.-ban tartott megalakuló gyűléséről.

Hamborszky Gyula, elnök.

Murányi János, jegyző.

ing to the Jurisdiction of the Reformed Church in Hungary, was nominated and elected into the office of Archdeacon of the Tract of the Synod of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church in accordance with Canon VI. section 121, and authorized to effect its organization.

9. Resolved, that the American Hungarian Reformed Holy Christian Church will fully respect religious convictions in opposition to its own, and will try to live in peace as much as possible with clergymen of other faiths and conceptions, holding its prudence to avoid conflict, but also holding that it is cowardice to turn out of its way.

10. Resolved, that Rt. Rev. John Murányi American Hungarian Reformed Bishop should mail an official copy of these minutes for consideration to all the ministers of the Hungarian Reformed Churches and Church officials.

Dated: Philadelphia, Pa. November 2, 1925 of the organization meeting of the American Hungarian Reformed Holy Christian Church.

Rev. Julius Hamborszky, President.

Rev. John Murányi, Clerk.

L. GARTNER

F. SPITZER

ATLANTIC EXCHANGE

Legnagyobb magyar pénzküldési, közjegyzői és hajójegy iroda

1329 THIRD AVENUE, NEW YORK CITY

(Cor. 76th Street)

Hajójegyek eladása az összes vonalakra. — \$25.00 küldése háznál le-
szállítva Magyarországra csak 75 centbe kerül. Affidavited és visszatérési
engedélyek díjmentes beszerzése. — Fordítások minden nyelven. — Min-
denféle biztosítások. — Közjegyzőség. — Jövedelmi adóügyek.

Nyitva reggeltől 8 óráig és vasárnap délelőtt.

Telefon BUTTERFIELD 6311

Ha szándékában van házat vagy ingatlant vásárolni, forduljon olyan
céghez, mely el van ismerve feltétlen megbízhatónak. Cégünk elad házakat
és házhelyeket olyan helyeken, ahol azok napról-napra fejlődnek és érté-
kében emelkednek. Könnyű részletfizetéssel és kis befektetéssel már vásá-
rolhat ingatlant. Cégünk teljesen díjmentesen vételkényszer nélkül ad
bárminek felvilágosítást. Sorakozzon ön is ingatlan vásárlóink nagy tábo-
rához és forduljon hozzánk bizalommal.

INTERNATIONAL HOME BUILDERS, INC.

1329 THIRD AVENUE (Harmadik Ave.) 76-ik utca sarok

ATLANTIC EXCHANGE BUILDING

NEW YORK, N. Y.

FRIED I. G., pénztárnok.

SIMON JÓZSEF, elnök

Jó tanácsot, jó orvosságot ad minden-
kor a legrégebb magyar gyógyszerész

DR. VARGA JÁNOS

1299 SECOND AVENUE

Cor. 68th St., New York City

Tanuljon táncolni

SAPHIR PÁL

okleveles tánctanárnál

Ujonnán berendezett tánctermének

címe:

188 EAST 72nd STREET

Cor. 3rd Ave. New York City

— Elsőrendő Jazz Band —

Kezdeté este 8 órakor.

Tel. Regent 1831

CHARLES GÁSPÁR

408 EAST 64th STREET

Bet. First Ave. and Ave. A, New York

Tel. Lenox 6546

“Tapasztalat teszi mesterré az embert.”

FUCHS EDWARD

Real Estate and Insurance

F. & J. Business Exchange, Inc. beltagja

1563 FIRST AVENUE

Bet. 81 & 82nd St. New York City

Tel. Butterfield 6313

Charge Accounts Solicited

YORKVILLE

FURNITURE CO., INC.

Butorok, Szőnyegek, Ágyak, Furni-
ture, Carpets, Bedding

1471 FIRST AVENUE

Bet. 76th & 77 Sts. New York City

Tel. Rhineland 4080

JAMES MAKUS

Uj és használt autó kereskedő

401 EAST 68 STREET

New York City

Telefon Butterfield 8468-9455

SÁNDOR ÉS RUDOLF

Engedélyezett szállítók. Licensed movers. Szakszerűen, felelősséggel
szolgálunk ki mindenkit.

402 EAST 79th STREET

NEW YORK CITY

Telefon Worth 0763-0764

J. J. KRON

A legnagyobb magyar detektív

302 BROADWAY

NEW YORK CITY

Zongorák és Player-Zongorák \$50.00—\$125.00 és feljebb kaphatók részlet-
fizetésre jótállás mellett.

500 Zongora, 500 közül válogathat

PIANO MANUFACTURING EXCHANGE CO.

1643 SECOND AVENUE, Near 85th Street and 421 WEST 28th STREET

NEW YORK CITY

A világ legnagyobb használt zongorák áruháza.

ÜGYNÖKÖKET keresünk, kezdők is jelentkezhetnek.

Végre egy lap a mit ellehet olvasni:

A PISZKAFA

Irja: **Lónyai Nándor**

jókedvvel bőséggel

— Előfizetése 2 dollár 1 évre —

340 EAST 86th STREET NEW YORK

Dr. ALBERT (SEBES) SPEED

magyar orvos

316 E. 79th ST. NEW YORK CITY

Phone: Rhinelander 6035

Rendel d. u. 1—2-ig és 5.30—7.30-ig vagy
megbeszélés szerint.

AMERIKAI MAGYAR POLGÁRI KÖR

a legjobb szórakozó és önképző egyesület
New Yorkban. Van angol iskolája, polgá-
rosító tanfolyama és vegyes énekkara. —

Vezetői és tanítói hivatott emberek.

221 EAST 84th STREET NEW YORK

Tel. Lenox: 6385

ERNEST A. WEISS

Real Estate-Insurance

Connected w. Lustig's Real Estate Office

245 EAST 80th STREET

Cor. Second Ave. New York City

Virág

Virág

HOFFMAN JÓZSEF

1510 SECOND AVENUE

New York City

Virág

Virág

Tel. Rhinelander 9472

BELDEGREEN FÉNYKÉPÉSZ

1434 THIRD AVENUE

81-ik Streethez közel New York City

Tel. Butterfield 7512

CASPER JANKI

PRODUCER

1568 SECOND AVE. NEW YORK CITY

G. KENESSEY

Books, Stationary and Music Advertising
Agent

Hirdetéseket felveszek az összes amerikai
és idegennyelvű lapok részére.

1464 THIRD AVENUE

Near 83rd St.

New York City

Dr. EMIL MANDEL

Dentist-Fogorvos

61 AVE. A

NEW YORK CITY

Tel. Rhinelander 6614-6747

Az egyetlen igazi magyar gyógyszerár

VARGA ÉS ERŐS PATIKÁJA

1495 AVENUE A

79-ik utca sarkán

New York

Ahol mindent megkap és mindenből a leg-
jobbat kapja.

New Yorkban a legjobb, a legkedveltebb
és így a legjelesebb magyar vendéglő a

HUNGARIA

Charlie Buday vezetése alatt

Nyitva éjjel nappal.

2nd AVE., Cor. 79th ST.

New York

Tel. Butterfield 7793

BUDAPEST KÁVÉHÁZ

Breckner tulajdonos

Kitűnő magyar konyha hűsítők és zene.

442 EAST 78 STREET

New York

Tel. Butterfield 8223

PETŐFI KÁVÉHÁZ

magyar vendéglő

Kulmayer és Bachardy tulajdonosok

430 EAST 78th STREET

Betw. 1st and Ave. A

New York

Tel. Rhinelander 6384

KIS BROADWAY

vendéglő és kávéház

Klein tulajdonos

1483 AVENUE A

Betw. 78-79th Street

New York

AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS
KERESZTYÉN ANYASZENTEGYHÁZ

(204 East 79th Street, New York City)

PRESBYTERIUMA ÉS A BALTHAZÁR AKADÉMIA

Igazgatóságának tagjai:

Lelkész-esperes, egyházi elnök: Dr. HAMBORSZKY NÁNDOR PÁL,

304 East 81st Street, Phone: Lenox 0799

Főgondnok, világi elnök: Dr. BIRÓ P. LAJOS, orvos,

875 West End Avenue, Cor. 103 Str., Phone Academy 2930

Gondnok: FORRAY ANDRÁS,
1000 Kelley Street, Bronx

Pénztárnok: TÓTH GYÖRGY,
437 East 79th Street

Jegyző: FIEDLER MARCEL,
248 West 105 Street

Presbyterek:

RUTTKAY FERENC, 120 E. 89th St.

SZABÓ LAJOS, 2435—80th Street,
North Woodside, Astoria, L. I.

R. TÓTH JÓZSEF, 484 E. 74th St.

BALLÓ JÁNOS, 402 E. 79th St.

HALÁSZ ERNŐ, 436 E. 79th St.

GYÖRY BÉLA, 414 E. 79th St.

KAPROS JÁNOS, 209 E. 14th St.

SZABÓ BÉLA, 140 E. 3rd St.

VARGA GYÖRGY, 42 Gramercy Place

JACKSON JÓZSEF, 447 E. 78th St.

VARGA JÓZSEF, 309 E. 76th St.

Tiszteletbeli presbyterek és az Akadémiai Igazgatóság rendes tagjai:

LUGOSSY BÉLA, New York City

LÓNYAI NÁNDOR, 340 E. 86th St.

Dr. SEBES-SPEED ALBERT,
316 E. 79th St.

KATONA MIKLÓS, 586 So. Boulevard

PANDÁK IMRE, 205 E. 14th St.

NAGY JÁNOS, 1678 Avenue A

NAGY LAJOS, 506 E. 165th St.

PAP MIKLÓS, 119 E. 86th St.

ÁRVA JÓZSEF, 75 E. 10th St.

GAAL KÁROLY, Elmhurst, L. I.

VARGA GYULA, 72 Ellery St.,
Brooklyn, N. Y.

VASS JENŐ, 311 E. 81st St.

SZABÓ IMRE, 385 Edgecomb Ave.

NAGY JÓZSEF, 334 E. 65th St.

STOPKÓ GÉZA, 230 E. 70th St.

Istentisztelet sorrendje:

Minden vasárnap és ünnepnap d. e.
11 órakor.

Akadémiai szabad előadások
és gyűlések:

Minden szerdán este 8 órakor.
204 E. 79th St.

Vasárnapi iskola:

Minden vasárnap d. e. 10 órakor.

MEMORANDUM

MEMORANDUM

Date Due

FACULTY

~~FACULTY~~

~~FACULTY~~

~~STUDENT~~

~~STUDENT~~

~~JAN 31 1986~~

PRINTED IN U. S. A.

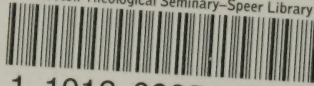

PHOTOMOUNT
PAMPHLET BINDER
PAT NO.
877188

Manufactured by
GAYLORD BROS. Inc.
Syracuse, N. Y.
Stockton, Calif.

BX6194 .A4M9
Mit ismerünk mi Reformatus Egyházak? =
Princeton Theological Seminary-Speer Library

1 1012 00051 3574